

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 66-1933)

Originalt emne

Biblioteker

Biblioteker/Folkebibliotekets Personale

Uddrag fra byrådsmødet den 27. april 1933 - side 1

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 66-1933)

Sagen angaaende Besættelse af Bibliotekarstillingen ved Folkebiblioteket.

Vald. Pedersen forelagde Sagen. Den havde voldt en Del Skriverier og Besværligheder, og den Mand, der stod Strid om, havde nu trukket sig tilbage. Udvalget var ikke blevet enig om en ny Indstilling, idet Stecher-Christensen og Unmack-Larsen indstillede de to tidligere indstillede Ebstrup og Holck sammen med Carl Thomsen, Esbjerg; Hr. Siig indstillede kun Ebstrup og Holck, Frk. Berg var fraværende, og Taleren havde ikke tiltraadt nogle af Forslagene, hvorfor Udvalget forelagde Sagen til Byraadets Afgørelse. Talerens Gruppe havde behandlet Spørgsmaalet og med stort Flertal vedtaget at stemme paa Carl Thomsen, Esbjerg, hvilket Taleren paa Gruppens Vegne vilde anbefale.

J. Chr. Møller udtalte, at denne Sag havde faaet et mærkeligt Forløb. I Udvalget var man enige om at indhente en Fagmands Erklæring om Ansøgernes Kvalifikation, og Biblioteksdirektøren foreslog de tre først indstillede i Numerorden. Udvalget fulgte enstemmig denne Indstilling, idet dog Frk. Berg var fraværende. Naar man i sidste Møde valgte Nr. 3, var det aabenbart af den Grund, at han var Socialdemokrat, og naar nu Carl Thomsen skulde vælges, var det formodentlig ogsaa. fordi han var socialdemokratisk indstillet. Det syntes at være den vigtigste Kvalifikation for en Embedsmand. Taleren vilde spørge Udvalgets Formand, om det var Meningen, at det i Fremtiden skal være det eneste



afgørende, for saa burde det anføres i Opslaget, saa andre ikke behøvede at ulejlige sig. Biblioteksdirektørens Udtalelse om Carl Thomsen lød paa, at han var noget uligevægtig, men nu havde Udvalget jo været i Esbjerg, og formodentlig havde han forstaaet at omgaas dem. Taleren vilde anbefale at stemme paa Ebstrup, som var den bedst kvalificerede af alle Ansøgerne.

Holger Eriksen erkendte, at der havde været en Del Avisskriveri om Sagen, men Taleren havde dog ikke tænkt sig, at Tonen fra visse Blade skulde føres ind i Byraadssalen, for den laa saa langt nede, at man ikke kunde være bekendt at bruge den i en offentlig Forsamling. Det maatte nærmest betegnes som Hysteri eller Udtryk for, at de konservative har den Opfattelse, at hvis en Mand er Socialdemokrat, skal han være udelukket fra at blive ansat ved Aarhus Kommune. Der var ansat mange Embedsmænd i Aarhus, som ikke var Socialdemokrater, men naar Partiet talte 600000 Vælgere, var det jo ikke altid let at undgaa disse. Hvis d'Herrer fortsatte med den Kritik, blev Resultatet, at man blev tvunget til i Fremtiden kun at ansætte Socialdemokrater. Alt dette Postyr havde bevirket, at Bremerstent trak sig tilbage, hvilket var beklageligt, da han var en dygtig Mand; men det var Carl Thomsen ogsaa, og han var tillige i Besiddelse af en særlig Evne til at øge Bogudlaanet, og det var den bedste Anbefaling for en Bibliotekar.

Vald. Pedersen skulde ikke komme ind paa at diskutere Personerne. Til Fabrikant Møllers Spørgsmaal vilde Taleren sige, at hvis Socialdemokraten havde Betingelser for at bestride Stillingen, vilde Taleren stemme paa ham; det samme havde Højre gjort i mange Aar, saa de havde ingen Grund til at kritisere. Det var rigtigt, at Biblioteksdirektøren havde brugt den Udtalelse om Carl Thomsen, og hvorvidt man kunde arbejde sammen med ham, maatte Tiden vise; Taleren var færdig i Udvalget om et Aars Tid, saa maatte de, der kom efter, tage Konsekvensen af Ansættelsen. Forøvrigt kunde det næppe være særlig vanskeligt at bestride en Plads som Bibliotekar.

J. Chr. Møller skulde nok staa ved sine Udtalelser, for de var fuldkommen rigtige. Vald. Pedersens Svar var der ikke saa meget at sige til, hvis Socialdemokraten var lige saa godt kvalificeret, men det var han ikke i dette Tilfælde; her skulde han vælges, fordi han var Socialdemokrat. Selvfølgelig kunde Mindretallet ikke forhindre Valget, men Taleren vilde alligevel anbefale at stemme paa Ebstrup.

Unmack-Larsen syntes, at Spørgsmaalet Socialdemokrat eller ikke ganske kunde lades ude af Betragtning. Naar den konservative Gruppe saa stærkt hængte sig i

Biblioteksdirektørens Erklæring, vilde Taleren gøre opmærksom paa, at denne udtrykkelig havde skrevet, at Carl Thomsen var lige saa kvalificeret som Ebstrup; det burde man lægge Mærke til, saafremt der nu igen skulde laves Avisskriverier om Sagen. Samtidig forelaa der meget rosende Udtalelser fra Esbjerg om Carl Thomsen, og man havde der tidligere givet ham et Løntillæg, for at han ikke skulde søge bort. Nu havde Aarhus Kommune bygget Folkebibliotek, bl. a. med 16 Lokaler til Studiekredse; det var noget ret enestaaende, og Taleren havde hørt sige, at Aarhus Kommune faktisk blev Foregangsby for hele Norden gennem det særlige Folkeoplysningsarbejde, som Nutiden kræver. Men naar det var Tilfældet, burde der ogsaa ved et saadant Bibliotek ansættes en Mand, der særlig havde beskæftiget sig med den Side af Oplysningsarbejdet; det havde Carl Thomsen i høj Grad gjort, medens Ebstrup, som iøvrigt var udmærket kvalificeret, efter eget Sigende ikke havde haft med saadant at gøre, og det havde spillet en meget stor Rolle for Talerens Stilling til Sagen. Forøvrigt var en Bibliotekars Stilling ubetinget neutral; der var altid drevet neutralt Arbejde paa Danmarks Biblioteker, og det vilde ogsaa blive Tilfældet i Aarhus.

Holger Eriksen fandt, at man i høj Grad maatte forarges over den Klapjagt, der var sat i Scene overfor Bremerstent efter hans Udnævnelse, og nu syntes det at skulle gentages overfor Carl Thomsen. Det var Fabrikant Møller, der blandede et politisk Moment ind i Sagen, for Aarhus Byraad plejede ikke at tage politiske Hensyn. Der var i den sidste Tid ansat flere Embedsmænd i Aarhus, som ikke var Socialdemokrater; derfor var det ubegribeligt, at den konservative Gruppe vilde nedlade sig til at bruge en saadan Kritik.

J. P. N. Siig var enig med Hr. Eriksen i, at der ikke bør blandes Politik ind i en saadan Sag, men det var heller ikke sket fra konservativ Side. Man var i Udvalget enige om at vælge den bedst kvalificerede; derfor blev Biblioteksdirektøren spurgt, og hans Erklæring var i Ebstrups Favør. Naar Socialdemokraterne saa ikke vilde stemme paa ham, kunde det kun skyldes, at man fra den Side tog politiske Hensyn. Eriksens Bemærkning om, at Carl Thomsen var udmærket til at faa Folk til at laane Bøger, lød lidt mærkelig, for Taleren havde altid troet, at der var meget stor Trang til at faa dette Folkebibliotek, saa der ikke behøvedes en Mand til at animere Folk til at laane Bøger. Det saa ogsaa underligt ud, at Carl Thomsen, som ikke engang havde indsendt sin Ansøgning i rette Tid, skulde foretrækkes fremfor alle de øvrige. Taleren vilde anbefale at stemme paa Ebstrup, som Udvalgets store Flertal fra første Færd ansaa for den bedst kvalificerede.

J. Chr. Møller bemærkede, at Unmack-Larsen var meget højt oppe, naar Aarhus skulde

kaldes Foregangsby for hele Nordeuropa; det var klædeligere med lidt mere Beskedenhed. Hr. Unmack-Larsen gjorde sig megen Ulejlighed med at forklare, at Carl Thomsen var en bedre Mand end Ebstrup, men det lykkedes ikke for ham, og selv om han var lige saa god, var det dog naturligt at vælge den Mand, der først var indstillet som Nr. 1. Naar Hr. Eriksen saa stærkt hævdede, at der var ansat ikkesocialdemokratiske Embedsmænd, var Grunden vist, at deres Kvalifikationer var saa gode, at man ikke kunde komme udenom dem. Hvis man her havde taget saglige Hensyn, havde man valgt den, som hele Udvalget først havde indstillet som Nr. 1.

Vald. Pedersen syntes ogsaa, at Unmack-Larsen skulde søge at komme ned paa Jorden igen. Der var ingen Grund til at fremhæve Carl Thomsen paa Ebstrups Bekostning; det var Unmack-Larsen ikke kompetent til; man maatte hellere være ærlig og sige, at de er lige gode begge, men at man foretrak Carl Thomsen; det Standpunkt havde den socialdemokratiske Gruppe taget, og saa vilde Taleren ogsaa stemme paa ham. Det var ganske ved Siden af at staa og sige, at Aarhus nu blev Foregangsby for hele Norden; saadanne Udtalelser lød ikke godt. Enhver, som havde lidt Kendskab til Biblioteksarbejde, kunde lede den Historie, og han behøvede aldeles ikke at være Ekspert paa noget Omraade. Hvis han ikke havde drevet Studiekredsarbejde, kunde han hurtig sætte sig ind deri ved Støtte fra det udmærkede Oplysningsforbund, som man havde i Aarhus. Det vilde sikkert gaa udmærket, hvem af Ansøgerne man end valgte til Stillingen.

Borgmesteren henstillede, at man ikke kom ind paa personlige Bemærkninger, men drøftede Spørgsmaalet sagligt.

Stecher-Christensen fandt, at der var talt temmelig meget om denne Sag, baade i Udvalget og Byraadet, og tilmed havde man Biblioteksdirektørens Udtalelse, som sagde, at Carl Thomsen var lige saa kvalificeret som Ebstrup, saa det rent saglige var der intet i Vejen med. Det var altsaa oplyst, at Carl Thomsen var en dygtig Mand, en 1. Klasses Biblioteksmand, og det maatte man være tilfreds med. Om saa Fabrikant Møller og hans Gruppe vilde lave en ny Klapjagt, fordi der engang imellem blev ansat en Socialdemokrat, maatte de naturligvis om; men der havde ikke været nævnt en eneste Ting, som kunde diskvalificere Thomsen til Stillingen. Carl Thomsen havde et ganske udmærket Greb paa Studiekredsarbejdet; han havde løst den Opgave bedst af alle i Landet, og naar der kom Folk fra Udlandet for at studere danske Biblioteksforhold, søgte de først og fremmest til Esbjerg. Carl Thomsens Arbejde med Studiekredse havde for Taleren været det

afgørende.

Unmack-Larsen bøjede sig selvfølgelig dybt for Vald. Pedersens store Sagkundskab paa deite Omraade, selv om han dog næppe blev ansat som Bibliotekar. Taleren havde gennem flere Aar beskæftiget sig en Del med dette Arbejde, og en højtstaaende Biblioteksmand havde udtalt, at naar Udlændinge fremtidig skulde studere nordisk Biblioteksarbejde, kom deres Vej til at gaa over Stockholm, Aarhus og Esbjerg. Taleren havde ikke i nogen Maade villet gøre Ebstrup ukvalificeret, men Carl Thomsen var den bedst kvalificerede paa sit særlige Omraade.

J. Chr. Møller konstaterede, at Unmack-Larsen nu var kommet noget ned med sine Udtalelser. Før var Aarhus Foregangsby i hele Nordeuropa, men nu var der dog blevet 3 Byer om at dele Æren.

Ved skriftlig Afstemning valgtes Carl Thomsen med 14 Stemmer, medens Ebstrup fik 7 Stemmer.